

Да 215 угодкаў з дня нараджэння
прафесара Міхаіла Баброўскага

ВУЧОНЫ ЕЎРАПЕЙСКАЙ ВЕЛІЧЫНІ

Язэп Машкала

На ініцыятыве грамадскасці Пружаншчыны, а таксама навуковай і творчай інтэлігенцыі з Мінску ў Шарашове, на магіле славутага земляка будзе ўсталяваны крыж. Асвячэнне крыжа адбудзеца на праваслаўных могілках ў суботу 28 кастрычніка ў 11 гадзінে.

Беларускаму славісту, доктару багаслоўю, магістру філасофіі і філалогіі Міхailу Кіryлавічу Баброўскому 8 лістапада 2000 года споўніца з дня нараджэння 215 год.

Апошнія 15 год свайго жыцця славуты вучоны правёў на Пружаншчыне ў мястэчку Шарашова, дзе 21 верасня 1848 года памёр ад халеры.

Міхail Кіryлавіч Баброўскі нарадзіўся ў 1785 г. ў в. Вулька Бельскага павета. (цяпер у Польшчы) — беларускі славіст і арыенталіст. Доктар тэалогіі

(1823). Член Археалагічнай акадэміі ў Рыме, парыжскага і лонданскага азіяцкіх навуковых таварыстваў, Таварыства гісторіі і старажытнасцей расійскіх пры Маскоўскім універсітэце.

Паходзіў з даўняга беларускага шляхецкага роду, з сям'і юніяцкага святара. Вучыўся ў Драгічынскім вучылішчы піяраў, скончыў Белаціцкую гімназію (1806), Галоўную духоўную семінарію пры Віленскім універсітэце (1812). З 1817 года абраны брэсцкім канонікам. У 1817—22 гг. як лепшы кандыдат ад Віленскага універсітэта быў накіраваны ў замежную навуковую камандзіроўку па вывучэнні славянскіх пісьмовых криніц. У 1822—24, 1826—33 прафесар экзегетыкі і герменеўтыкі Віленскага універсітэта, у 1824—26 у ссылцы ў базыльянскім манастыры ў Жыровічах на Слонімшчыне. М.Баброўскі стаяў ля вытоку

стварэння Жыровіцкай духоўнай семінарыі. З 1833 жыў у мястэчку Шарашова Пружанскага павета, дзе атрымаў прыход.

Яшчэ ў юнацтве пачаў вывучаць старажытныя славянскія рукапісы і старадрукі ў цэрквях і манастырах. Будучы гімназістам зацікавіўся архівам і бібліятэкай Супрасльскага манастыра, дзе ў 1822 адкрыў Супрасльскі рукапіс. Даследаваў гіторию славянскага кнігадрукавання. Збіраў матэрыялы пра дзейнасць Ф. Скарыны, І. Фёдарава, П. Мсціслаўца.

У час замежнай навуковай камандзіроўкі ўдасканальваў веды ў галіне славянскіх, усходніх і старажытных моў. (М.Баброўскі ведаў 17 моў). Сабраў вялікія навуковыя матэрыялы. Паводле вынікаў пазадкі і ў час яе Міхail Кіryлавіч акуратна рабіў справаздачы і занатоўваў сваі ўражанні ў асабістым дзённіку. Доўгі час лічылася, што яго дзёнік згарэў

у час пажару. (На шчасце, аўтару гэтага артыкулу нядаўна ўдалося адшукаць дзённік М.Баброўскага ў Нацыянальным архіве ў г.Гродна).

Дасягнушы як і Скарына найвышэйшых навуковых ступеняў, Баброўскі прысвяціў сябе захаванню і збераганню старажытнай культуры Беларусі і ўсяго славянства. Яго працы сталі вытокамі ўсяго сусветнага славяназнаўства. Разам з І.Даніловічам, Баброўскі быў адным з першых творцаў беларускага нацыянальнага адраджэння.

Імя Міхailа Баброўскага нададзена Лабараторыі вывучэння духоўнай культуры Падляшша (Масква).

Усталяванне памятнага крыжа ў м.Шарашова, дзе знайшоў свой апошні спачын сапраўдны сын беларускага народа - першы крок да дастойнага ўслыўлення імя Міхailа кіryлавіча Баброўскага на Беларусі.

М. Баброўскі.
Партрэт работы М.Пшыбыльскага
(паводле малюнка К.Рыпінскага). 1833